

LIVSSTIL

STRATEGISK SPRÅKLÆRING:

- Du sier kanskje noe galt, men så lenge det fungerer - er det godt nok. Fransklærer Camille Aubry prøver å lære bort mest mulig fransk på 3 x 45 minutter.

Språkpanikk før jobbreise

Det ser stilig ut nederst i CV-en: Behersker fransk. Helt til du blir sendt til Frankrike på jobbreise.

RAGNHILD VIKER LUNDE
KRISTIN LINNEA BACKE (FOTO)

– **I FRANKRIKE MÅ** de pene damene «uglify themselves». Hvis du er for attraktiv, blir du ikke tatt seriøst, du må være akseptabelt pen, sier Camille Aubry.

Hun står der foran oss, en av 15 fransklærere fra Institut français de Norvège i Oslo. Med frøkenbriller, mens hun viser at skjortet skal stoppe rett over kneet.

– Skjørtet må ikke være kortere enn det, og så må du ha en armlengdes avstand til franskmenn, ellers rygger de tilbake når du snakker med dem.

VI SKAL REISE TIL FRANKRIKE om noen dager, og har sovet én time om natten. Det skal visstnok tilsvare å ha drukket vin – noe vi ikke har.

Nå har vi tre fransktimer på 45 minutter til rådighet, for å stappe inn mest mulig fransk. Til 700 kroner timen.

«*I Frankrike må de pene damene «uglify themselves»*»

For det er fint lite vi husker fra et kveldskurs i regi av Friundervisningen for snart 10 år siden.

Det finnes krasjkurs i de fleste språk som spansk, tysk, russisk og italiensk. I løpet av de tre timene ønsker vi å oppnå tre ting:

Unngå å fornærme franskmennene, kunne svitsje til engelsk eller tysk så raskt som mulig – og telle – litt.

Camille Aubry ser på oss. Ikke et sånn dette-går-aldri-verden-blikk, men mer – vel ... det-kunne-knapt-vært-verre, men la oss prøve. Kanskje fordi hun er vokst opp med foreldre som var lærere.

– Ikke ring franskmenn i lunsjen. Send i stedet

Noen raske råd

- 1 Det fins en nettside som forteller om graden av kulturforskjeller – i dette tilfelle mellom Frankrike og Norge. Den kan gi viktig informasjon, men må tas med en klype salt. <http://geert-hofstede.com/france.html>
- 2 Uglify. Ikke vær for pen, da tas du ikke seriøst.
- 3 Ikke ring franskmenn i lunsjen.
- 4 La sjefen skrike fra seg. Ikke si han imot.
- 5 Middag er privat tid. Ikke la det bli et jobbmøte.
- 6 Gi opptil 5 prosent i driks. I cash.
- 7 Hold armlengdes avstand til franskmenn – bokstavelig talt.
- 8 Ikke spis før vertinnen begynner. Selv om suppen blir kald.
- 9 Prøv å snakke litt fransk. Smil.
- 10 Lær å telle til 20 på rams. Fra 70 begynner 20-tallssystemet.
- 11 Ta ett glass vin, men promillegrensen er senket. Drikk gjerne Perrier, vann med kullsyre.

Her kan du lære språk – hurtig

- 1 Det finnes hjelp i de fleste språk som fransk, russisk, tysk og italiensk.
- 2 Det kan være i klasserom eller på nett hos for eksempel Institut français de Norvège i Oslo og i Stavanger (www.france.no). De underviser fransk og andre språk etter behov, eller Goethe Institutt.
- 3 Privattimer koster ca. 700 kroner timen, men det varierer.
- 4 Det finnes svært nyttige apper, blant annet Duolingo – som er gratis. Her kan man blant annet lære spansk, fransk og portugisisk. Du kan for eksempel sette av 10 minutter hver kveld, og få alarmen til å ringe hvis du glemmer det.

Noen uttrykk du bør kunne:

- 1 Jeg forstår – og vær så snill. *Je comprends* [Sjø kompran]. *S'il vous plaît* [sil vo ple]
- 2 God dag + navnet ditt. Så hyggelig. *Bonjour* [Bonsjor], *Enchanté(e)* [Ensjante]
- 3 Jeg vil gjerne ha en, for eksempel cola – til å ta med. *Je voudrais... un coca à emporter, s'il vous plaît.* [Sjø vodre en coca a enpårte]
- 4 Direktør (mann), direktør (kvinne). *Directeur* [Direktør], *directrice* [direktris]
- 5 Jeg snakker litt fransk, men det er vanskelig. Snakker du engelsk eller tysk? *Je parle un peu français, mais pas beaucoup. Parlez-vous anglais ou allemand?* [Sjø parl en pø franse, me pa bako. Parle vo angle o alman?]
- 6 På restaurant: God dag, jeg har en reservasjon. Bruk etternavn, eventuelt bare første bokstav. *Bonjour, j'ai une réservation pour...* [Bonsjor, sje unn rezervasjon por...]
- 7 Kan jeg få et glass vin? En flaske vin? *Un verre / une bouteille de vin, s'il vous plaît!* [En ver / unn boteil de vin, sil vo ple!]
- 8 Jeg vil gjerne ha. *Je voudrais...* [Sjø vodre...]
- 9 Kan jeg få regningen? *L'addition, s'il vous plaît!* [ladision, sil vo ple!]
- 10 Driks. *Pourboire.* [Porboar]

LIVSSTIL

UN, DEUX, TROIS: Det er beregnet at så mange som 110 millioner kan ha fransk som morsmål, mens 190 millioner har det som andrespråk.

➔ en e-mail der du forteller hva det gjelder, og når dere kan snakke sammen.

For franskmenn er lunsjen hellig, dessuten har få av dem jobbmobiltelefon. Det er først og fremst sjefer og selgere som har det.

SELV OM FRANSKMENN FORTSATT nyter alkohol, for eksempel til lunsj, er det også mange som takker nei. Ikke minst fordi promillegrensen for bilkjøring er senket. Mange tar heller Perrier, vann med kullsyre.

Franskmenn som jobber i team, er litt mer opptatt av å vise seg frem enn det nordmenn er.

Hvis sjefen skriker til deg, må du ikke finne på å skrike tilbake. Særlig ikke hvis sjefen er rett over deg i hierarkiet.

– Vær helt rolig, ellers blir det bare verre. Så trekker du deg sakte ut av situasjonen. Bare svar «ja, ja, ja» og «jeg hører hva du sier». Når det er rolig igjen, kan du snakke med sjefen. Si «Dette er det jeg hørte deg si. Har jeg forstått deg riktig, når...» og så gjentar du budskapet hans med dine egne ord.

Da har sjefen oppnådd det han ønsker. Han har nådd frem med budskapet, selv om han mangler evnen til å styre temperamentet sitt.

MIDDAG REGNES SOM PRIVATTID, forteller Camille Aubry. Så da er det helt greit å takke nei til jobbsamtaler.

– Når du spiser, så hold hendene på bordet, men ikke støtt deg på albueene. Spis første etter at vertinnen har startet, selv om suppen blir kald.

Ta kun litt første gangen du forsyner deg, be heller om mer i neste omgang. Smak på alt, og husk å bryte brødet.

– Du kan trygt spise all mat i Frankrike, unntatt på mistenkelige restauranter. Det er ikke akseptert å dele på rettene, for eksempel forretter på restaurant, slik man kan gjøre i Italia.

Ostene må skjæres slik at alle får litt av kjernen – det beste. Runde oster skjæres i kakestykker, mens rektangulære oster, skjæres på langs.

BUSINESS-FRANSK: Magali Rouyer-Johnsen hjelper forretningsfolk til å finpusse fransken. Noen trenger mer hjelp enn andre.

Franskmenn har gjerne oppskrifter som er familiehjemmeligheter. Så hvis du blir invitert ut på kjøkkenet og får dele dem, da er du inne i varmen.

– **DU KAN GÅ INN** i en butikk, handle og betale – uten å si ett ord, men «Bonjour» og «Merci» kommer du ikke unna uten å virke særdeles uhøflig. For eksempel i en

dagligvarebutikk.

På en restaurant forteller du at du har en reservasjon, for eksempel for to personer. Du kan stave hele etternavnet – eller si første bokstav.

– I driks gir man gjerne inntil 5 prosent i kontanter, men mange franskmenn gir ikke noe.

I taxien er det viktig å ha riktig beløp i kontanter. Ellers kan du risikere at taxisjåføren ikke kan veksle og du betaler mye mer enn du skal.

– Tallene opp til 20 må du lære på rams. Fra og med 70, bruker franskmenn et tyvetallssystem. De sier for eksempel 85 som fire ganger tyve, pluss fem.

– Jeg anbefaler deg å ta opptak av de dagligdagse samtalene på telefonen, så kan du høre på dem på flyet ned.

Så legger hun til:

– Du sier kanskje noe galt, men så lenge det fungerer – er det godt nok.

Det kalles strategisk språklæring. Målet er å fange opp det vesentlige, ikke å bli perfekt.

ETTER ETT GLASS VIN i Strasbourg, snakket vi nesten flytende fransk, og det kjentes ikke helt umulig å lære hverken hebraisk eller gresk.

Syretesten var å gå inn på apoteket i en liten landsby og kjøpe et termometer i rødt, med utskiftbart batteri.

Vi var ikke like heldige i klesbutikken. De tre plaggene som hengte på den samme hengeren, kostet tre ganger så mye som vi først trodde. Da klærne var pakket inn i en nydelig eske, tok eieren oss i hånden og takket for handelen. Det er ikke noe godt tegn.

Vi smilte og tenkte som Edith Piaf: *Non, je ne regrette rien*. Jeg angret ikke på noe.

Men der hennes fransk var fylt av smerte, ukuelig kraft og mot, går vi i en sirkel rundt 100 franske ord.

rvtl@finansavisen.no